

SODNA MEDICINA

1. SPLOŠNI VIDIKI SPECIALIZACIJE

1.1. Namen specializacije

Specializacija je učni in vzgojni proces, v katerem specializant(-ka) pridobi tako teoretično in praktično znanje s področja sodne medicine, da je sposoben opravljati samostojno delo na področju sodne medicine. Osnovni namen programa specializacije iz sodne medicine je, da doktorja medicine oz. doktorja stomatologije usposobi za samostojno delo na področju sodnomedicinske morfologije, tanatologije in travmatologije, pravno-medicinskih opravil ter ga uvede v problematiko izvedenstva na področju kazenskoprvnih ter civilnopravnih zadev in ocenjevanja invalidnosti. V okviru programa specializacije se kandidat seznanja z osnovami forenzične toksikologije in forenzične hematologije ter forenzične hemogenetike, prav tako pa se usposobi za identifikacijo oseb in trupel. V okviru temeljne specializacije iz sodne medicine se kandidat seznanja tudi z osnovno metodologijo raziskovalnega dela na tem področju.

1.2. Trajanje in struktura specializacije

IZOBRAŽEVANJE TRAJA 5 LET.

področje	trajanje v mesecih
• sodna medicina	8
• patološka morfologija	15
• klinična toksikologija	1
• forenzična kriminalistika	1
• interna medicina (urgentna stanja) – IPP	1
• forenzična toksikologija	5
• klinična travmatologija	3
• sodna (sanitarna) obdukcija	10
• identifikacija	2
• izvedensko ocenjevanje telesnih poškodb po določitih ZKP IN KZ RS	2
• klinični predmeti	12
Skupaj	60

1.3. Zaključek specializacije

Glavni mentor ugotovi, da je specializacija opravljena, ko preveri ustreznost trajanja specializacije, izpolnjevanje predpisanih pogojev glede pridobljenega znanja, števila in kakovosti opravljenih posegov in ali so predpisani kolokviji uspešno opravljeni. Specializacija se konča s specialističnim izpitom.

2. PREVERJANJE ZNANJA

Vsak specializant ima svoj list specializanta (knjižico) ter ločeno tudi dnevnik, v katerega vpisuje vse opravljene posege in prve asistencije ter svoje strokovne, pedagoške in raziskovalne prispevke.

2.1. Sprotno preverjanje znanja

Za zagotavljanje ustreznosti kakovosti specializacije se pridobljeno znanje in sposobnosti specializanta preverjajo s trajnim nadzorom in občasnimi preverjanji – kolokviji.

Nenehen neposredni ali posredni nadzor nad pridobivanjem znanja in sposobnosti izvajajo mentorji. Ta poteka sproti in vsakodnevno. Preverjanje specializantovega znanja poteka v obliki kolokvijev po končanem usposabljanju na posamezni učni enoti. Kolokviji so lahko pisni ali ustni. Znanje se preverja s predstavitvijo bolnikov, pripravi seminarjev, pregledom literature, pisanjem člankov in sodelovanjem pri raziskavah.

Specializant mora vsaj enkrat letno javno prikazati pridobljeno znanje na način, ki ga vsakokrat sproti določi neposredni ali glavni mentor:

- ♦ predstavitev analize skupine bolnikov ali posameznega zanimivega kliničnega primera na strokovnem srečanju skupine strokovnjakov v učni ustanovi ali zunaj nje;
- ♦ priprava in vodenje klinične ali klinično-patološke konference s tematiko, ki zajema področje specializacije;
- ♦ objava članka v recenziranem domačem ali tujem strokovnem glasilu s temo iz programa specializacije.

Pogoj za nadaljevanje specializacije so uspešno opravljeni kolokviji in ugodna vsakoletna ocena glavnega mentorja.

2.2. Specialistični izpit

Praktični del izpita je sestavljen iz opravljanja obdukcije s kratkim opisom neposrednega vzroka smrti in makroskopske obdukcijske diagnoze ter priprave izvedenskega mnenja na podlagi obdelave sodnega spisa v kazenski ali civilnopravni zadevi.

Teoretični del izpita je sestavljen iz devetih vprašanj, od katerih je eno vprašanje organizacijske narave, preostala vprašanja pa pokrivajo širše področje sodne medicine in zakonodaje. Izpit je ustni.

3. PROGRAM SPECIALIZACIJE

■ Sodna medicina (8 mesecev)

Obdukcijaska tehnika, zbiranje in študij podatkov o dogajanju v posameznem primeru, zbiranje podatkov o zdravljenju pokojnega, mikroskopske tehnike. Seminarska obdelava posameznih primerov na strokovnem kolegiju inštituta, zaključna obdukcija s sodelovanjem mentorja.

■ Patološka morfologija (15 mesecev)

Klinična obdukcija (najmanj 50 obdukcij) s celotnim makroskopskim in mikroskopskim pregledom ter klinično patološko obdelavo. Osnove imunohistologije z znanjem uporabe različnih imunohistoloških tehnik, osnove tumorske patologije, osnove s področja biopsijske dejavnosti (patohistološka diagnoza biopsijskih vzorcev ter zmrzlih rezov pod nadzorom mentorja in različnih subspecialnosti). Zaključni kolokvij z mentorjem s tega področja.

■ Klinična toksikologija (1 mesec)

Obravnavo akutnih, kroničnih in zlasti poklicnih zastrupitev pod vodstvom mentorja na kliniki. Diagnostika (še zlasti alkohol in mamila), nujna medicinska pomoč, terapija z laboratorijsko obdelavo. Izvedenstvo s področja zastrupitev, odvzem biološkega materiala za dokazovanje zastrupitve, antidoti, preventivni ukrepi. Zaključni kolokvij pri mentorju s tega področja.

■ Forenzična kriminalistika (1 mesec)

Spoznavanje praktičnega dela na področju kriminalističnih tehnik identifikacije, zavarovanja bioloških sledov, forenzičnega dokumentiranja (fotografija videoposnetki) ter forenzične daktiloskopije. Samostojno reševanje izbranih kriminalističnih primerov pod nadzorom področnega mentorja tega področja.

■ Interna medicina – internistična prva pomoč (IPP) (1 mesec)

Sodelovanje pri diagnostiki ter obravnavi akutnih internističnih stanj, anamneza in status ob sodelovanju mentorja – specialista internista. Zaključni ustni kolokvij s področja nujnih (urgentnih) internističnih stanj pri vodji IPP.

■ Forenzična toksikologija (5 mesecev)

Sodelovanje pri analitski obdelavi posameznih primerov sumov zastrupitev, seznanitev z njimi ter obvladanje posameznih analitskih tehnik, skupaj z alkoholometrijo. Izračunavanje koncentracije alkohola v krvi glede na čas dogodka, sodelovanje pri odvzemu ustreznih vzorcev za analizo, sodelovanje pri dokončni obdelavi primerov. Obvladanje vrednotenja rezultatov pri zastrupitvah, zlasti še pri zastrupitvah z mamili, zdravili ter drugimi psihoaktivnimi snovmi, osnov izvedenskega dela s področja forenzične toksikologije. Samostojno reševanje izbranih primerov pod nadzorom mentorja s tega področja.

■ Klinična travmatologija (3 meseci)

Obravnavo poškodovancev s proučevanjem mehanizma nastanka posameznih poškodb, poškodb samih, zapletov med zdravljenjem, obravnavo posebnih lastnosti poškodovančevega organizma in posebnih okoliščin primera. Izvedenska ocena obravnavanih poškodb, mnenja o vzročni zvezi med poškodbo ali poškodbami in morebitnim nastopom smrti. Zaključni kolokvij pri mentorju s tega področja.

■ Sodna (sanitarna) obdukcija (10 mesecev)

Obdukcije pod nadzorstvom mentorja z usmerjenim zbiranjem dokumentacije, sodelovanje z UNZ in MNZ, lečečimi zdravniki, pravosodnimi organi, mrliškimi pregledniki. Pri sodnih obdukcijah zaključno izvedensko mnenje v skladu z zahtevami ZKP ter v skladu z zahtevami odredbe preiskovalnega sodnika pod nadzorstvom mentorja (najmanj 20 sodnih obdukcij z zaključnim izvedenskim mnenjem). Samostojna sodna obdukcija z izvedenskim mnenjem, predstavljenim na strokovnem kolegiju inštituta. Sodelovanje zdravnika v kazenskem postopku. Zaključni obdukcijski zapisniki pri sanitarnih obdukcijah s kratkim zaključnim mnenjem (najmanj 50 obdukcij) pod nadzorstvom mentorja.

■ Identifikacija (2 meseca)

Seznanitev z njo in obvladanje splošne metodologije ter reševanje konkretnih primerov – posamezni primeri, množične potrebe (katastrofna medicina). Sodelovanje pri krajevnem ogledu. Osnove forenzične hematologije ter forenzične hemogenetike, sodelovanje pri reševanju zadev o spornem očetovstvu, sodelovanje pri izvedenskem ocenjevanju bioloških sledov. Osnove

forenzične odontologije. Zaključni kolokvij pri glavnem mentorju.

■ **Izvedensko ocenjevanje telesnih poškodb po določitih ZKP in KZ RS (2 meseca)**

Samostojno reševanje posameznih konkretnih primerov iz prakse, samostojna priprava ter predstavitev izvida ter mnenja na podlagi sodnega spisa v kazenskopreiskovalnem ter kazenskem postopku ob diskusiji z mentorjem (najmanj 20 ekspertiz). Osnove izvedenskega dela v civilnopravnem postopku ter zavarovalniških zadevah (najmanj 10 ekspertiz) pod nadzorstvom mentorja. Osnove izvedenskega dela na področju ocene invalidnosti ter na področju spornega očetovstva. Osnove izvedenskega dela na področju iatrogenih poškodb.

■ **Klinični predmeti (12 mesecev)**

Osnove praktičnih izkušenj z uporabo pridobljenega znanja na pomembnih kliničnih področjih (interna medicina, kirurgija, pediatrija, ginekologija), v številni urgentno medicino.

Ta del naj bi specializant praviloma opravil v sklopu sekundarijata. Za upoštevanje opravljenih vsebin v programu specializacije specializant naslovi prošnjo na Zdravniško zbornico Slovenije, ki odločitev sprejme na predlog pooblaščenega izvajalca in specializantovega glavnega mentorja.

4. OBVEZNI POSEGI IN OBRAVNAVE:

- 50 kliničnih obdukcij,
- 20 sodnomedicinskih obdukcij,
- 50 sanitarnih obdukcij s celotno makro- in mikroskopsko diagnostiko ter laboratorijskimi preiskavami in zaključnim izvedenskim mnenjem pri sodnomedicinskih obdukcijah,
- v izvedenskem delu 20 sodnih ekspertiz v kazenskih in civilnopravnih postopkih.

Datum